

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพ
ตำบลทุ่งโพ อำเภอหนองสูง จังหวัดอุทัยธานี

คำนำ

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือกรณีที่เกิดการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยขององค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองค์กรขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพ

ตุลาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
วิเคราะห์ความเสี่ยง	
- การระบุความเสี่ยง	๒
- การวิเคราะห์ความเสี่ยง	๒
- เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๓
- การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๔
- แผนบริหารความเสี่ยง	๕

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

วิเคราะห์ความเสี่ยง

๑. การระบุความเสี่ยง

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน

ชื่อกระบวนการ/งาน

๑. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๔

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ UnKnow Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	UnKnow Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔		✓
การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔		✓

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงาน ตามหน้าที่ปกติ
- สถานสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔		✓		
การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔		✓		

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลังรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ให้บริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ให้บริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่ไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๓	๓	๖
การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๓	๓	๖

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก SHOULD
กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการ จัดหาพัสดุ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๓	
การใช้รถยนต์ส่วนกลางของ ทางราชการเพื่อประโยชน์ ส่วนตัว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๓	

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการ จัดหาพัสดุ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔			X
การใช้รถยนต์ส่วนกลางของ ทางราชการเพื่อประโยชน์ ส่วนตัว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔			X

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มี
ผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง
ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	ดี	✓		
การใช้รถยนต์ส่วนกลางของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	ดี	✓		

แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ประเด็น/ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง							มาตรการป้องกัน เพื่อไม่เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่มี (๑)	ต่ำ มาก (๒)	ต่ำ (๓)	กลาง (๔)	สูง (๕)	สูง มาก (๖)	สูงสุด (๗)		
๑	กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้างและการ จัดหาพัสดุ	เพื่อให้การจัดหา พัสดุภาครัฐโดย การซื้อ จ้าง เช่า แลกเปลี่ยนหรือ โดยวิธีอื่นใด ให้ สอดคล้องกับ ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธี ปฏิบัติและมติ คณะรัฐมนตรีที่ เกี่ยวข้องรวมถึง ดำเนินการตาม เกณฑ์การประเมิน คุณธรรมและ ความโปร่งใสใน การดำเนินงาน ของหน่วยงานอื่น	๑.เจ้าหน้าที่เอื้อ ประโยชน์ต่อ ผู้ประกอบการ ๒.การแบ่งซื้อแบ่ง จ้าง ๓.เป็นความเสี่ยง ในการเกิดผล ประโยชน์ทับซ้อน	การจัดการพัสดุไม่ เป็นไปตาม ระเบียบที่ เกี่ยวข้องมีการ แบ่งซื้อแบ่งจ้าง และแสวงหา ผลประโยชน์ ส่วนตัวในหน้าที่ การงาน	ให้สอดคล้อง กับประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธี ปฏิบัติและมติ คณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้อง รวมถึง ดำเนินการ ตามเกณฑ์การ ประเมิน คุณธรรมและ ความโปร่งใส ในการ ดำเนินงาน ของหน่วยงาน อื่น						✓		ผู้บังคับบัญชามีการ ควบคุมและติดตาม การทำงานอย่าง ใกล้ชิดมีการ ตรวจสอบและกำกับ ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ตามระเบียบอย่าง เคร่งครัด	๑.จำนวนเรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับพัสดุ ๒.การรายงาน ของหน่วย ตรวจสอบ

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ประเด็น/ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง							มาตรการป้องกัน เพื่อไม่เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่มี (๑)	ต่ำ มาก (๒)	ต่ำ (๓)	กลาง (๔)	สูง (๕)	สูง มาก (๖)	สูงสุด (๗)		
๒	การใช้รถยนต์ ส่วนกลางของทาง ราชการเพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว	๑.ผู้ใช้รถยนต์ ส่วนกลางละเลย การปฏิบัติตาม ระเบียบ กระทรวงมหาดไท ยว่าด้วยการใช้ และรักษารถยนต์ ของหน่วยการ บริหารราชการ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘	การใช้รถยนต์ ส่วนกลางของทาง ราชการเพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว	เพื่อให้การใช้ รถยนต์ส่วนกลาง เป็นไปตาม ระเบียบที่ เกี่ยวข้องและ ป้องกันการ เกิดผลประโยชน์ ทับซ้อน	๑.แต่งตั้ง เจ้าหน้าที่ ควบคุม กำกับ ดูแล ๒.ปฏิบัติตาม ระเบียบ ข้อบังคับที่ เกี่ยวข้อง หนังสือสั่งการ ต่างๆ						✓		๑.ผู้บังคับบัญชามี การกำชับให้ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ตามระเบียบอย่าง เคร่งครัด ๒.แต่งตั้งผู้กำกับ ดูแลอย่างชัดเจน	จำนวนเรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับการนำ รถยนต์ ส่วนกลางไปใช้ ผิดวัตถุประสงค์